

9. Sinif Türk Dili ve Edebiyatı

İsim

 (I) Bursa'da bir ahbabı görmek ve bir müddet edebiyattan başka mevzularda konuşmak için yola çıkmıştım. (II) Yalova'da bir kamyoncuyla anlaşıp Orhangazi'ye gelmiştim. (III) Bu küçük kasabaya inerken uzaktan gördüğüm İznik Gölü beni garip bir cazibe ile kendine çekti. (IV) Hiç sebep yokken otobüsü kaçırıp burada kaldım. (V) Bu davranış, benim gibiler için bir tür kahramanlıktı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede iyelik eki kullanılmamıştır.
- B) II. cümlede birden çok özel isim vardır.
- C) III. cümlede hâl eki almış isim vardır.
- D) IV. cümlede somut isme yer verilmiştir.
- E) V. cümlede bir isim, çoğul eki almıştır.
- **2.** Doğa seslerine benzer seslerle yapılan taklidî kelimelere "yansıma" adı verilmektedir.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde yansımadan türemiş isim kullanılmamıştır?

- A) Çok yaşamayı diliyor siperlerin içinde birbirlerine askerler hapşırık sesi beklemeden
- B) Acının hası
  Gönül yükü
  Hükmü kara bir suskunluk
  Uçurum arsızı
  Güz yorgunu
  Hüzzam bir hışırtı
- C) çaputtan bebek tahtadan araba elmalı şeker birkaç bilye çamurda baktım gözlerim daldı fırıldak bile vardı
- D) Bir vızıltı geziniyor karanlıkta
   Tanıyorum o can sıkıcı sesi
   Kâh kulağımda kâh burnumda
   Sonbaharın arsız sinekleri
- E) ama inan ki çok oldu geçeli, bitti çelimsiz ufacık çıtkırıldım bir ahtı benimki

 Ünlü besteci Beethoven yirmili yaşlarının sonlarına doğru işitme sorunları yaşamaya başlamıştı. Bu sorunlar

ilerleyince neredeyse hiçbir şey duyamaz hâle gelen Beethoven, sesleri <u>piyanosuna</u> tutturduğu metal bir çu-

buğu ısırarak kemik $\underline{\text{titreşimi}}$ yoluyla duymaya çalışırdı.

Bu yöntemde piyanoda oluşan titreşimler, demir çubuktan geçerek dişlere ulaşıyor ve buradan <u>kafatası</u> aracılığıyla IV

doğrudan <u>iç kulağa</u> iletiliyordu.

Bu parçadaki altı çizili isimler yapı bakımından eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) I. B) II. C) III.

D) IV.

E) V.

- 4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem topluluk ismi hem de soyut ve özel isim vardır?
  - A) yarın akşam gelin dedim ya yırtık pırtık gelin zarar yok üç işimin biri barış biri dünya
     biri de sizsiniz dedim ya
  - B) Tepebaşı'ndan Pera'ya girerkenKüçük bir alandan geçeceksinizGeçmeyin!Sağda bir ufak dükkân vardır, benimdir
  - C) Trenin kalkmasına daha on dakika var,
     Vagonlardan uzatmış başlarını yolcular
     Bakıyorlar arkada kalacak olanlara,

"Tez geliriz" diyorlar gözleri dolanlara

- D) Türkmen kiliminden çıkmış güneşeBir orman uğultusuBir yitik ağlamaVe bitmez tükenmez bir sevgidir Ruhi Su
- E) Âşık olan gölde dönderir yüzer Yetmiş iki millet Hak deyip gezer Bugün pîrim bana eylersin nazar Cümlesi Mevla'nın kuludur kulu

Genel Müdürlüğü

İsim

é

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük isim değildir?

- A) Danışan dağı <u>aşmış</u>, danışmayanın yolu şaşmış.
- B) Altın yerde paslanmaz, taş yağmurdan ıslanmaz.
- C) Ağacın meyvesi olunca, başını aşağı salar.
- D) İyi gitmeyince kişinin işi, muhallebi yerken kırılır dişi.
- E) Kaybolan koyunun kuyruğu büyük olur.
- 6. Okuyorum. Boş kaldıkça dükkânımda, geceleri evimde hep okuyorum. Fransızca, anlayabildiğim kadar Yunanca, elime geçtiği kadar Türkçe... Daima okuyorum. Dediklerim hep sevdiğim bilim insanlarının, yazarların görüşleri.

Bu parçadaki sözcüklerle ilgili,

- "yazarların" sözcüğü 3. çoğul şahıs iyelik eki ile çekimlenmiştir.
- II. "Yunanca" sözcüğü türemiş bir özel isimdir.
- III. "dükkânımda" sözcüğü iki farklı türde çekim eki almıştır.
- IV. "görüşleri" sözcüğü soyut bir cins isimdir.

yargılarından hangileri <u>yanlıştır</u>?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız III.
- C) II ve III.
- D) II ve IV.
- E) III ve IV.
- 7. Misafirperverliğin, dostluğun ve muhabbetin sembolü olan çay; üşüdüğümüzde, yorulduğumuzda, sıcacık bir dost sohbeti aradığımızda hep yanı başımızdadır. Kullanımı son derece yaygın, yediden yetmişe herkesin, günün her saatinde içtiği bu şifalı bitki, gündelik hayatımızın vazgeçilmez zevkleri arasında. Bir dizi karakterinin dediği gibi "Çay varsa umut var demektir."

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birleşik isim
- B) Özel isim
- C) Çoğul isim
- D) Türemiş isim
- E) Ek fiil almış isim
- 8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "doğru" sözcüğü isim görevinde kullanılmıştır?
  - A) Yağışın akşama doğru etkisini artırması bekleniyor.
  - B) Doğru işi yapmak işleri doğru yapmaktan daha önemlidir.
  - C) Doğru söylüyorsun ama kazın ayağı öyle değil.
  - D) Bunları daha sonra ele almak bence daha doğru.
  - E) İki tarafından dere geçen yoldan köye doğru yürüdüm.

- 9. I. Günlerce aradıktan sonra nihayet buldum.
  - II. Beni soracak olursan, uğraşıyoruz işte.
  - III. Daha ne iyilikler yapılabilir ki onun için

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde isim <u>kullanıl-mamıştır</u>?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) Yalnız III.
- D) I ve II.
- E) II ve III.
- **10.** I. Ne gezersin Şam'ı Şarkı Yok mu sende hiçbir korku Terk edersin <u>evi barkı</u> Beni boşa yorma gönül
  - II. Uzun ince bir yoldayım Gidiyorum gündüz gece
  - III. Tutam yar elinden tutam Çıkam dağlara dağlara Olam bir yaralı bülbül İnem bağlara bağlara
  - IV. Karlı dağların başında <u>Salkım salkım</u> olan bulut Saçın çözüp benim için Yaşın yaşın ağlar mısın

Numaralanmış dizelerin hangilerinde altı çizili ikilemeler isim görevindedir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) II ve IV.
- E) III ve IV.
- 11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyut isim vardır?
  - A) Böyle sabahlarda, daha gün doğmadan, anası yayığın ilk tereyağı topağını ona verirdi.
  - B) Sadece asker ve subaylarla değil cephane, erzak ve hayvanlarla da dolu olan Gülcemal adlı vapur yüzen bir şehir gibi uzaklaşmaya başladı.
  - C) Halının üzerinde bağdaş kurup aklından ertesi gün yapılacakları geçiriyordu.
  - D) Köşeyi dönerken rastladığım bir duvar resmi sanki büyüdüğüm sokağın kuş bakışı bir çizimiydi.
  - E) Odaya, açık pencerelerden dalga dalga sıcak bir rüzgâr giriyor ve yüzlerimize bahçedeki çiçeklerin kokusunu ulaştırıyordu.

